

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/9526,Apel-IPN-zapal-swieczke-na-grobach-bohaterow.html>
18.03.2026, 08:54

Apel IPN: zapal świeczkę na grobach bohaterów

30.10.2015

Prezes IPN apeluje o pamięć o poległych bohaterach i ofiarach terroru komunistycznego. Instytut planuje wiosną przyszłego roku wznowić poszukiwania szczątków ofiar na Łączce na stołecznych Wojskowych Powązkach.

1 i 2 listopada - Wszystkich Świętych i Zaduszki - to w polskim kalendarzu dni wyjątkowe. Przychodzimy na mogiły najbliższych. Od najmłodszych lat jesteśmy uczeni, by zostawić światełko na grobach bezimiennych i opuszczonych. I jest jeszcze jedna świąteczna tradycja, wynikająca z naszej historii. Kwatery i groby żołnierzy i partyzantów, bohaterów w mundurach i w cywilu - od dziewiętnastowiecznych powstań, przez I i II wojnę światową, aż do czasów Solidarności - nie powinny w te dni być zapomniane. Są też miejsca szczególne - ślady totalitarnej nazistowskiej i komunistycznej zbrodni.

Prezes IPN Łukasz Kamiński przypomina, że na wielu polskich cmentarzach „istnieją symboliczne miejsca, w których stawiamy świece na znak pamięci o poległych bohaterach i niewinnych ofiarach. (...) Pamiętajmy także o zamordowanych przez reżim komunistyczny 1944-1956 - o tych, których szczątki już odnaleźliśmy, jak i o tych, których nadal poszukujemy” - apeluje prezes IPN.

Na stołecznych Wojskowych Powązkach, przede wszystkim na terenie tzw. Łączki w latach 1944-1956 komunistyczna bezpieka pochowała skrycie ciała kilkuset ofiar, żołnierzy powojennego podziemia niepodległościowego.

W 2011 r. Instytut Pamięci Narodowej zainicjował ogólnopolski projekt „Poszukiwania nieznanych miejsc pochówku ofiar terroru komunistycznego 1944-1956”. Podpisał też w tej kwestii list intencyjny wraz z Radą Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa oraz Ministerstwem Sprawiedliwości.

W kolejnym roku na Łączce rozpoczęły się prace archeologiczno-ekshumacyjne, mające na celu wydobyć i zidentyfikować szczątków. Dotychczas udało się odnaleźć ciała kilkuset ofiar. Większość nosiła ślady egzekucji tzw. metodą katyńską - strzałem w potylicę z bliskiej odległości, niektórzy mieli związane z tyłu ręce.

Dzięki powołanej jesienią 2012 r. przez IPN wspólnie z Pomorskim Uniwersytetem Medycznym w Szczecinie Polskiej Bazie Genetycznej Ofiar Totalitaryzmów udało się dotąd zidentyfikować 41 ofiar.

Znaleźli się wśród nich Zygmunt Szendzielarz ps. „Łupaszka”, mjr Hieronim Dekutowski ps. „Zapora” i Danuta Siedzikówna ps. „Inka”. Wśród nadal poszukiwanych są tak ważne postacie polskiej historii, jak gen. August Emil Fieldorf „Nil”, rotmistrz Witold Pilecki czy ppłk Łukasz Ciepliński „Pług”.

1 marca 2015 r., w Narodowym Dniu Pamięci Żołnierzy Wyklętych, podczas uroczystości w Pałacu Prezydenckim ogłoszono nazwiska ostatnich sześciu ze zidentyfikowanych dotychczas ofiar. 27 września, kiedy przypada Dzień Polskiego Państwa Podziemnego, odsłonięto panteon-mauzoleum na Łączce na Wojskowych Powązkach, gdzie uroczystie pochowano szczątki 35 spośród ofiar.

3 sierpnia br. weszła w życie nowelizacja ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, o grobach i cmentarzach wojennych oraz IPN. Umożliwia ona ekshumację i przeniesienie szczątków osób pochowanych po 1982 r. na terenie Łączki. „Umożliwia ona przeniesienie późniejszych grobów i dokończenie ekshumacji, a także rozbudowę upamiętnienia na całość kwatery Ł i ŁII. Instytut Pamięci Narodowej w pierwszym możliwym terminie złożył wnioski o przeniesienie grobów, tak aby wiosną 2016 r. zakończyć poszukiwania szczątków ofiar” – mówi dr Łukasz Kamiński.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

